

Oblidar és una rendició

Es veu de seguida que José Eduardo Agualusa és bon periodista: frases breus, diàlegs tensos, nerviosos: “No ens agraden els periodistes. Vostè és periodista?”; sap triar bons títols de capítols: *La subtil arquitectura de la casualitat*; bons titulars llampants: *Si tens una bona història ets gairebé un rei*; un ús poètic de les comparacions: “En Magno Moreira Monte es va despertar un matí sense llum, sentint-se com un riu que hauria perdut la desembocadura.”

Teoria general de l'oblit se sus-tenta en la història moderna i antiga d'Angola, amb el tel·lo de fons de la guerra civil que durà vint-i-set anys. La idea original és un guió d'un film que no acabà de rodar-se mai, basat en un fet real: una dona portuguesa que s'emparedà dies abans de la susdita independència anglesa.

La novel·la se sosté sobre dos grans personatges: Ludovica i Sabalu, i, alhora, en un poble de pastors anomenat Kuvale, que entenen l'espai com un lloc de pastura i de pas, gens com una propietat privada a la manera europea.

Agualusa escriu una novel·la en què la clau de volta és un oclusió traumàtica, un tancament neuròtic, un replegament: una dona que aixeca una paret de maons entre ella i el món, durant anys. La idea és brillant, i, darrere seu, el novel·lista va desenrotllant uns esquers narratius: alguns dels quals d'origen fule-tonesc, d'altres de caire humorístic; com ara les desaparicions sobtades

de certes persones, entre les quals cal consignar una escena d'un escriptor francès sense sort.

L'esperit periodístic de José Eduardo Agualusa és la paret mestra del llibre: algú que escriu peces periodístiques de categoria que plauen els lectors de diaris, als quals agrada aquest, un Robinson Crusoe invers

a l'onzè pis d'un edifici modern i luxós, que acaba escrivint a les parets amb carbonet.

Mentrestant el temps va corrent. Ludovica viu sola amb un gos pastor alemany que ella ha batejat *el fantasma*: el nom suggereix la cosa.

El temps corre; ella crema els llibres de la gran biblioteca per cuinar.

La subsistència té matisos macabres. Agualusa ha optat sobretot per la plèiade de personatges secundaris que van creixent al voltant d'aquesta dona solitària amb el fantasma.

Primer les històries, ben arraimades, després l'aclariment dels enigmes. El lector queda satisfet. Tot lliga. Es pot digerir el croissant sucacat al cafè amb llet.

La iaia Ludo és redimida per un noi jove significativament orfe. Ja s'ho trobaran en una bona escena. Els pastors Kuvale enyoren els espais infinits, els cels oberts. La pertinença a la terra. Les vaques no són prou, però.

Els personatges secundaris estan ben clissats: Horacio Capitão és definit

per una frase i una actitud: diu sovint “jo-ja-us-ho-deia” i espera que s'acabi la independència d'Angola com abans s'havia acabat el comunisme. Tot un caràcter. José Eduardo Agualusa és un novel·lista encara imperfecte. L'argument clos, sedós, aigualleix la tragèdia.

↓
**LA HISTÒRIA ESTÀ
INSPIRADA EN UNS FETS
REALS, UNA DONA QUE
VA AÏLLAR-SE DEL MÓN
ALÇANT UN MUR A CASA**